

OKULDA İSTENMEYEN DAVRANIŞLARIN ÖNLENMESİ

* Yaşanabilecek
Sorunlar ve

Pratik
Uygulamalar

Soner Hakkı AKIN
Psikolojik Danışman

Yilsonu Seminer Dönemi
2016 Haziran

E.F.L. REHBERLİK SERVİSİ

OKULDA İSTENMEYEN DAVRANIŞLAR

- Tekme ya da tokat atma,
- İtme, çekme, dürtme,
- Dövme tehdidinde bulunma,
- Korkutma,
- Sözle sataşma, alay etme, dalga geçme, kızdırma,
- Tacizde bulunma,
- Küçük düşürme,
- Ailesine hakaret etme,

OKULDA İSTENMEYEN DAVRANIŞLAR

- Hoşa gitmeyen isim takma,
- Söylenti çıkarıp yayma,
- Arkadaş grubundan dışlayarak yalnız bırakma, oyun ve diğer etkinliklere almama ve engel olma,
- Karşındakinin kendini kötü hissetmesine neden olacak sözler söyleme.

OKULDA İSTENMEYEN DAVRANIŞLAR

- Tehdit,
- Hırsızlık,
- Zorbalık,
- Cinsel saldırı,
- Silah taşıma veya kullanma
- Kavgalı saldırı,
- Grup veya çete saldırıları,
- Haraca kesme, para sızdırma amacıyla tehditler kullanma

İSTENMEYEN DAVRANIŞI TERCİH EDEN ÖĞRENCİLERİN ÖZELLİKLERİ

- Düşük benlik saygısı
- Eksik özgüven
- Başkalarını ve olayları kontrol etme isteği,
- Başkalarının başarılarını kıskanma,
- Yenilgiyi kabul edememe.
- Ebeveynleri tarafından fiziksel ve psikolojik şiddete uğrama, ihmal edilme,
- Arkadaş edinememe, dışlanma,
- Aile desteği ve yakınlığın olmaması,
- Aile içi disiplin yetersizliđi.
- Otoriteye karşı gelme (aile, okul vs.),
- Akranlarıyla çatışma

İSTENMEYEN DAVRANIŞLARDA BULUNAN ÖĞRENCİLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ.

- Saldırgan
- Düşük akademik başarı
- İçe dönük,
- Kaygılı,
- Güvensiz,
- Çekingen,
- Benlik saygısı düşük,
- Sosyal becerileri zayıf,
- Sosyal ortamlarda dışlanan,
- Anne-babalarına bağımlı ya da tamamıyla bağımsız.

OKULDA İSTENMEYEN DAVRANIŞLARI ÖNLEME

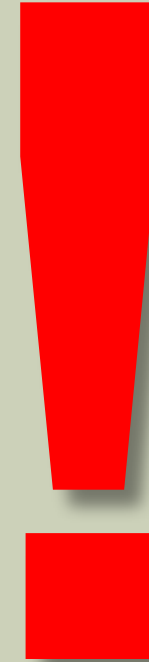
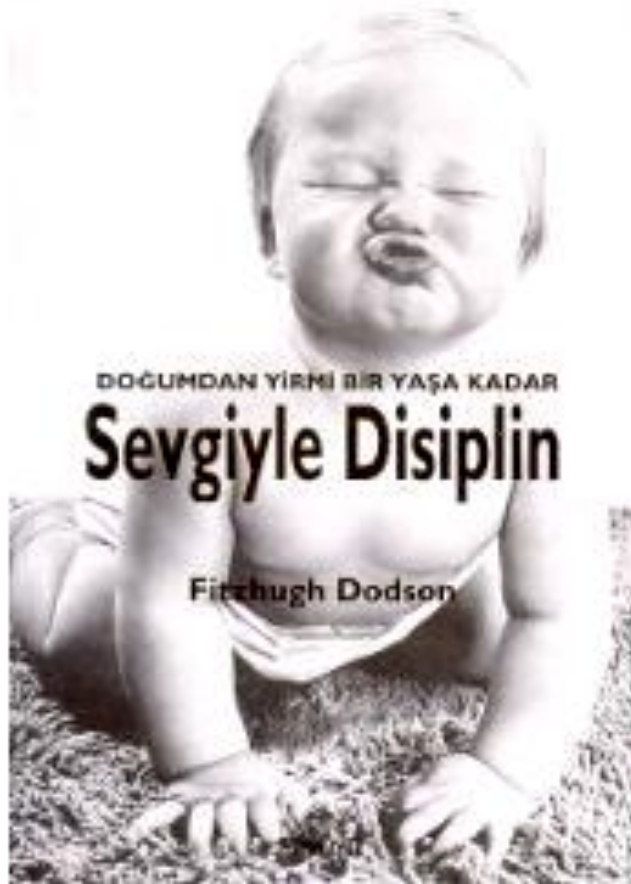

**OKULDA İSTENMEYEN DAVRANIŞI
ÖNLEME İLETİŐİMLE BAŞLAR**

Okulda İstenmeyen DAVRANIŞI Önleme İLETİŐİMLE Başlar

- İletişim kanallarının açık tutulması.
- Öğrencilerin duygularını paylaşması için uygun ortamın yaratılması.
- Okul- aile iletişiminin geliştirilmesi ve sürdürülmesi,
- Okulda ders dışı faaliyetlere yer verilmesi,
- öğrenci- öğretmen- okul idaresi iletişimi
- Sosyal beceri eğitimi
 - öğrencilerin karar verme, çatışma ve problem çözme becerilerini geliştirmek
 - öğrencilere uygun iletişim becerileri kazandırmak.
 - akran yardımcılığı(arabuluculuğu)
- Uygun sınıf yönetimi becerilerinin kullanılması.

Disiplin sorunlarını önleme ve çözme

SINIF YÖNETİMİ, OKUL YÖNETİMİNDEN KOPUK OLMAZ

Disiplin okul çapında ele alınmalıdır.

Bunun için;

- 1.Okulun genel bir disiplin politikası olmalıdır
- 2.Öğrenciden beklenen olumlu davranışlar açıkça belirtilmeli; eğitim bu davranışları kazanmak için verilmeli
- 3.İstenmeyen davranışları engelleme ve köreltme işlemleri **sürekli** yapılmalı

OKUL ÇAPINDA DİSİPLİN

Okul çapında bir disiplin programı uygulamak için;

- Öğrenciden beklenen davranışları belirle
- Beklenen davranışların koridorda, sınıfta, spor salonunda, laboratuvarında, gezi ve toplantılarda vs eğitimini yap. Örnekler ver, hatırlat, önlemler al
- Beklenen davranışların doğruluğunu onayla.

Yaygın Sorunlar ve Çözümler

Derste konuşma ve dikkatsizlik

- Ders anlatmayı bırakın ve o öğrenciye bakın.
- Onun oturduğu bölgeye doğru yürüyün.
- Ona doğrudan bir soru sorun.
- Ders bittikten sonra onunla konuşun.

Yaygın Sorunlar ve Çözümler

Geç Gelmek Erken gitmek

- Zamanında derse girin ve çıkın (model olma)
- Öğrenci derse geç kaldığında, uygulanacak yaptırımlarla ilgili bilgi verin. Ve kesinlikle uygulayın.
- Zamanında gelip gideceğine dair öğrenci ile bir anlaşma yapın.

Yaygın Sorunlar ve Çözümler

Devamsızlık

- Eğer devamı izleyecekseniz **bir sistem kurun** (imza, yoklama) Her derste tekrarlayın.
- Kısa sınavlar uygulayın.
- Dersi sınıf için önemli hale getirin.
- Niçin devam etmediklerini öğrencilerle konuşun.

Yaygın Sorunlar ve Çözümler

Ödevlerin zamanında teslim

- Geç teslim edildiğinde ne olacağını belirleyin ve açıklayın. Ve mutlaka uygulayın.
- Sınıfta ve program ilanlarınızda bu tarihi açıkça belirtin.
- Kendi sonuç açıklama tarihlerinize de uyunuz

Yaygın Sorunlar ve Çözümler

Otoriteye meydan okuma

- Öğrencilerle asla sınıf huzurunda tartışmayın, bunu gizli yapın.
- Rahatsız edici davranışı öğrenci ile konuşun, sürpriz ile karşılaşabilirsiniz
- Eğer ciddi gelişmeler olabilecekse yöneticilere haber verin

Disiplin problemlerinden nasıl kaçınabiliriz?

- Sınıf kurallarını tartışmaya aç ve öğrencilerin bakış açılarını dinle.
- Öğrencilerin büyük çoğunluğu ile uzlaşmaya çalış.
- Öğrencilerden saygı bekliyorsan, onlara saygı göster.
- Seni dinlemeyen bir sınıfa ders anlatma.
- Öğrencilerle arana bir mesafe koy, ama onlarla ilgini tamamen kesme.
- Kendi koyduğun kurallara önce kendin uy.
- Kişilik üzerinde konuşma, davranışlar üzerinde konuş.

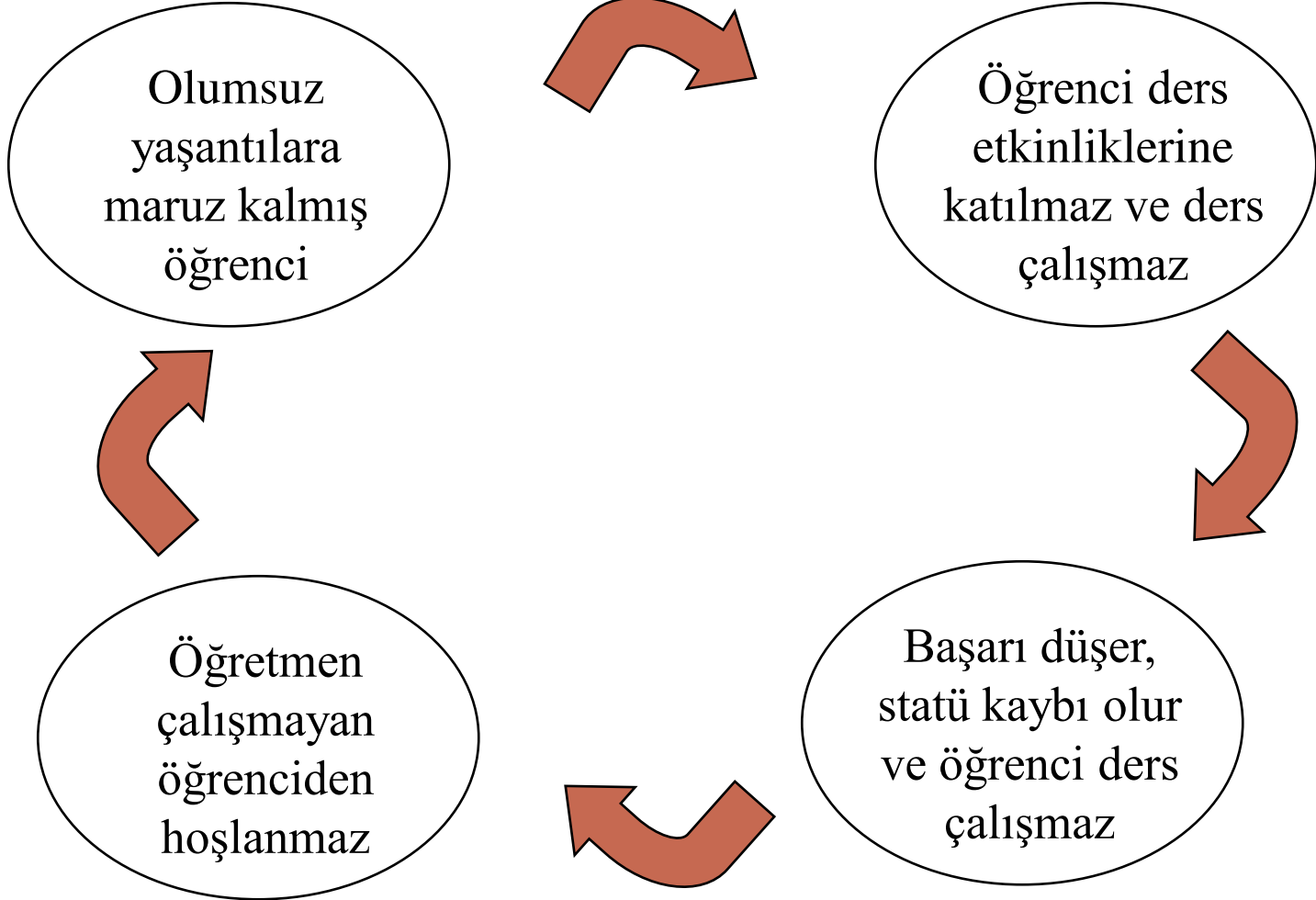
Geri tepen disiplin teknikleri

- Sesi yükseltmek, bağırmak - çağırarak
- Soğuk duruş, elleri arkaya bağlamak gibi gergin beden dili
- Notları kırmak, aşağılamak, utandırmak, huzursuz etmek
- İğneleyici sözlerle alay etmek
- Öğrencinin kişiliğine hücum etmek
- Çok üstünmüş gibi davranmak, fiziki güç kullanmak
- İlgisiz kişileri çatışmanın içine çekmek
- Çifte standart sahibi olmak (dediğimi yap, yaptığımı yapma)

Geri tepen disiplin teknikleri

- Öğrenciyi köşeye sıkıştırmak
- Çok alttan almak veya çok taviz vermek
- İlgisiz olayları gündeme getirmek, dırdır etmek
- “Bütün öğrenciler hepiniz aynısınız” gibi genellemeler yapmak “sen dili kullanmak”
- Temelsiz suçlamalarda bulunmak
- Kin beslemek, dış bilemek
- Öğrenciyi diğer öğrencilerle KIYASLAMAK
- Emretme, hükmetme, aşırı isteklerde bulunma
- Aşırı ve yersiz ödüllendirme

DİKKAT! KISIR DÖNGÜ

Daha İyi Bir Sınıf Disiplini İçin:

1. Dikkat çek!

Derse başlamadan herkesin dikkatini çek. Gürültülü sınıfa ders verme. Herkes yerine oturup tamamen susuncaya kadar bekle. Dersi yumuşak bir sesle ver, bağırarak ders anlatma.

2. Öğretimi açık yap

Derste neler yapacağını ve öğrencilerden ne beklediğini baştan söyle. Zamanı iyi planla. Öğrencilerle sohbet edecek zaman da ayır.

Daha İyi Bir Sınıf Disiplini İçin:

3. Sınıfı sürekli kontrol et (Monitoring)

Ders anlatırken sınıfın her yanını dolaş, sınıfta gitmediğin yer kalmasın. Çalışmalarını kontrol et. Dolaşmadığın zamanlar da göz kontrolü yap.

4. Öğrencilere örnek ol (Modeling)

“Değerleri öğretme, **göster.**” Öğretmen öğrenciler için örnek olmalıdır. “Dediğim gibi yap, yaptığımı gibi yapma” felsefesinde olmamalıdır.

5. Sözel olmayan işaretler kullan

Sınıfta sadece sesi ve sözü değil, yüz ifadeleri, el ve beden hareketlerini de kullan. Bunları anlamazlarsa, açıkla.

Daha İyi Bir Sınıf Disiplini İçin:

6. Çevreyi kontrol altına al

Sınıf, öğrencilerin hoşuna gidecek şekilde düzenlenmelidir (duvarlar, malzemeler). Sizin ve öğrencilerin sevdiği bazı resim ve eşyaları da sınıfa as.

7. Düşük düzeyde müdahale

Disiplin problemlerini sakin karşıla. Müdahaleyi yumuşak yap.

İstenmeyen davranış yapana dikkat ederek onu ödüllendirme, önemsiz karşıla.

8. Kendine güvenen disiplin

Otorite ile ödülü iyi dengele. Disiplinli ol. **Sınıfın hakimi ol, bunu öğrencilere devretme.** Kuralları koy ve kararlı şekilde uygula.

Daha İyİ Bir Sınıf Disiplini İçin:

9-Ben dili kulan

İstenmeyen davranışları ortadan kaldırmak için ben dilini kulan. Davranışı değiştirmek ya da ortadan kaldırmak için en etkili yöntem budur.

«sizden he bi ... olmaz!»

**Olumlu sınıf ortamı
oluřturmak için;**

Bireysel farklılıkları öğren ve saygı göster

•Öğretmenin bütün öğrencilere aynı şekilde davranması yanlıştır. Çünkü onların hepsi farklıdır. Bu farklılıklara duyarlı olmadan başarılı öğretim yapılamaz.

•*Her öğrenci sınıftaki derse aktif katılmak ister. Ancak bunun için onun ilgisine, bilgisine, gelişim düzeyine, zekasına, öğrenme stiline uygun bir ortamın olması gerekir.*

Öğrencilerin adlarını öğren ve onlara adları ile hitap et

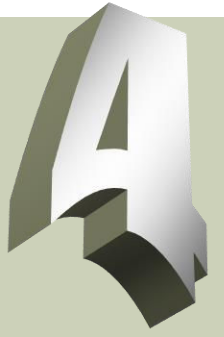
- İnsanlara adları ile hitap etmek, bir çok iletişim engellerinin aşılmasını sağlar.
- İlk derslerde her öğrencinin kendisini geniş olarak tanıtmalarını sağlayın.
- Öğrenciler hakkında, onların isimlerini hatırlatacak küçük notlar alın. Tartışmalarda öğrencilerin adlarını kullanın.

İlk derste kuralları koyun ve konu anlatmaya başlayın.

- Siz ilk derste “ıvır-zıvır” bahanelerle ciddi bir şekilde derse başlamazsanız, daha sonra bu gelenek devam eder. Öğrenciler derste ciddiyeti ve disiplini severler (sevmez gözükseler bile).

Daha ilk derste öğrencilerden neler beklediğini açıkla

•Öğrenciler, öğretmenlerin gerek ders gerekse sınıf yönetimi konusunda kendilerinden ne beklediğini bilemezlerse huzursuz olurlar.

- Derse hazır gelsinler,
- sınıf tartışmalarına katılsınlar,
- tartışmalarda kişilere yönelik hücum etmesinler,
- herkesin fikrine saygı göstersinler,
- biri konuşurken sözünü kesmesinler.

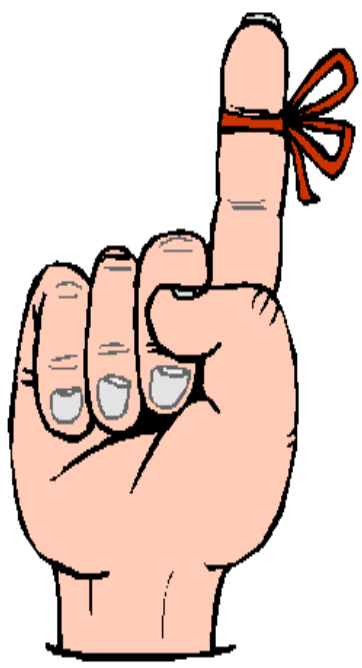
Öğrencilerle konuşmak için derse erken gel ve onlardan sonra çık

- Bu anlarda kurulacak küçük ilişkiler, olumlu bir sınıf iklimi yaratmanın başlangıcıdır.
- Öğrenciler burada ders içindekinden daha iyi soru sorarlar, beklenti ve endişelerini dile getirirler.
- Onlara daha geniş iletişim kuracakları zaman ve yeri de söyleyiniz.

Öğrencilerin derse katılmaları için güvenli bir ortam sağla

- Hiçbir zaman öğrenci sorularını ve açıklamalarını **gülünç bulmayınız** (“**aptalca bir soru**” gibi).
- Karşı iseniz, fikrinizi nazik bir şekilde açıklayınız.
- Birbirine **saygısızca** hücum eden öğrenci konuşmalarını **engelle**yiniz.
- Her öğrenci ile **göz teması** kurunuz.
- Güzel görüşleri **tahtaya yaz**ınız.

Davranış Bilimi bize gösterdi ki, öğrenciler...

“İSTENMEYEN davranışları” doğuştan getirmezler

kötü yaşantılar İSTENMEYEN davranışları ortaya çıkartır...

öyleyse, onlara doğrudan iyi ve uygun davranışları vererek eğitmeye çalışmalıyız...

Seminerimiz Sona Erdi!

Katıldığınız İçin Teşekkürler

**Rehberlik Servisi
Haziran 2016**